

Interpellation av Vivianne Gunnarsson (mp) om dricksvattenförsörjningen vid stora kriser

Riksrevisionen har nyligen granskat om regeringen och de statliga myndigheterna har skapat tillräckliga förutsättningar för att allvarliga kriser inom dricksvattenförsörjningen ska kunna hanteras, Dricksvattenförsörjning - beredskap vid stora kriser RiR 2008:8.

Riksrevisionen konstaterar att ansvaret för vattenförsörjningen vid kriser är splittrat mellan flera olika myndigheter som Livsmedelsverket, Räddningsverket, Krisberedskaps-myndigheten, Smittskyddsinstitutet, Socialstyrelsen, Försvarsmakten och Naturvårdsverket. Länsstyrelsernas uppgift vid en dricksvattenkris är oklar och deras arbete med risk och sårbarhetsanalyser har brister och därmed kan de inte tillräckligt stödja kommunerna.

Den övergripande slutsatsen är att kommunerna som ytterst ansvarar för dricksvatten-försörjningen till befolkningen har klart begränsade förutsättningar att klara av en allvarlig kris. Detta gäller även de stora kommunerna. Beroende på krisens art kan olika delar av samhället drabbas t.ex. kan informationsbrist medföra att enskilda drabbas av olika sjukdomar. Genom dålig beredskap och information kan krisen förvärras så att hushåll och verksamheter saknar vatten för dryck och hygien, livsmedelsindustrier kan tvingas ställa in produktionen, storkök vid skolor och äldreboenden inte fungerar, personal inom vården kan inte utföra sitt arbete och slutligen kanske människor måste flyttas från sjukhus, äldreboenden och andra vårdinrättningar.

Riksrevisionens rekommendationer innebär bl.a. att statens stöd till myndigheterna behöver öka, kontrollen bör förbättras av råvattenkvaliteten i storstadsområdena, länsstyrelserna bör se till att det finns planer för nödvattenförsörjning och evakuering, prioriteringsordningar för nödvattenförsörjning och vattenransonering bör tas fram. Det behövs även bättre övning och utbildning samt planer för att mobilisera personal, materiel och andra resurser.

Den senaste tidens effekter av klimatförändringarna visar att det inte alls är osannolikt att dricksvattenförsörjningen kan komma att hotas eller helt slås ut under en längre tid. Detta kan också ske genom direkt överkan.

Även i förslaget till ny regional utvecklingsplan framhålls vikten av att förbättra skyddet av vattentäkterna och utöka dessa samt ett utökat regionalt samarbete. Samtidigt är den verklighet vi lever i att råvattenkvaliteten försämras och att vi får nya problem genom t.ex. en ökad mängd

medicinrester i vatten. Med alltmer sammankopplade system ökar också risken för att föroreningar kan spridas mycket snabbt till en stor befolkning. Det är uppenbart att landstingets verksamheter i hög grad skulle påverkas av en situation med akut och/eller varaktig vattenbrist eller ransonering av vatten.

Med anledning av ovanstående frågar jag ansvarigt landstingsråd:

1. Vilken beredskap har landstinget om dricksvattenförsörjningen kraftigt begränsas eller helt slås ut under en längre tid?
2. Hur prioriteras vattenförsörjningen till olika verksamheter inom vården i en ransoneringssituation?
3. Finns en plan för prioritering av olika patientgrupper och hur sker prioriteringen i en ransoneringssituation?
4. Har landstinget övat ett scenario med dricksvattenbrist tillsammans med länsstyrelsen och de kommuner som ansvarar för vattenförsörjningen där landstinget har sin verksamhet?
5. När kan dricksvattenresurserna vara säkrade så som förslaget till regionplan 2010 tar upp?

Stockholm den 2 oktober 2008

Vivianne Gunnarsson